

Friendship 23

Conclusie

De Friendship 23 is een ouderwets gelijnd toerzeiljachtje voor maximaal vijf personen. De boot is goed geconstrueerd en heeft redelijk tot goede vaareigenschappen. De afwerking is eenvoudig. Wij vinden het schip geschikt voor het varen op ruim water. Vergelijkbare boten zijn ondermeer de Trotter Pandora en de Victoire 22.

AANDACHTSPUNTEN

- * lichte kielophanging;
- * ontbreken vanuitslagbegrenzers roer;
- * matige zitbanken, zowel binnen als buiten;
- * spaanplaat in kombuis en voor kajuitafel;
- * onveilige kajuittrap;
- * ontbreken elektrisch systeem;
- * eventuele gasinstallatie;
- * ontbreken zwemtrap, brandblusser en lensstelsysteem.

De Friendships zijn een begrip bij veel toerzeilers. Er zijn in de twintig jaar dat Jachtwerf Meijer in het Friese Balk bestaat dan ook heel wat jachten met die naam gebouwd. Het begon echter allemaal met de Friendship 23, waarvan er zo'n 800 in ons land rondvaren. Wij voeren er ook weer eens mee.

In 1976 omschreven we naar aanleiding van een groepstest de Friendship 23 al als 'een wat ouderwets aandoend toerzeiljachtje'. Nu in 1990 geldt die karakterisering des te meer. Het ontwerp is, volgens het foldermateriaal uit die beginjaren, van de werf zelf maar lijkt verdacht veel op een Flytour met een kajuitje erop. Het ouderwetse zit hem vooral in de lage, smalle romp met de grootste breedte iets voor het midden en de hoge, korte opbouw met de grote ramen. De steven gaat vloeiend over in een rond onderwaterschip met harde kimmern. De spiegel is licht negatief. De kiel is van gietijzer met onderaan een bulb voor de ballast. Het enkelplaatsroer is doorgestoken, heeft geen profiel maar wel een forse balans. Het voordek is ruim en heeft geen ankerbak. De gangboorden zijn smal (17 cm) en de kuip is lang en smal. De mast is vrij hoog en staat ver naar voren, waardoor de voordriehoek in verhouding tot het grootzeil klein is.

Constructie

Romp, dek en opbouw zijn van met glasvezel-versterkt polyester dat volgens de handlay-up methode is verwerkt. Alleen het dak van de opbouw is dubbelschalig uitgevoerd. De romp verkrijgt z'n stijfheid door vier schotten, enkele mahoniehouten wrangen en de betimmeringsdelen. Dit alles is ingelamineerd. De romp-dek-verbinding is met polyesterkit, bouten en popnagels tot stand gebracht. De binnenzijde is niet afgelamineerd en tegen de buitenzijde zit een houten schuurlijst. De kiel hangt met slechts drie bouten (staal, 20 mm) en volgringen aan de wrangen. Dit is een lichte constructie.

Het roer draait met een stalen (25 mm) koning en twee bronzen bussen in een gegalvaniseerde buis. De laatste is ingelamineerd. Aanslagen ontbreken. De mast steunt via een pijpstut (rvs, 38 mm) direct op de kiel. Het topwant zit via ingelamineerde stalen strippen direct aan de romp, het onderwant trekt via een kram aan het dek. De rāmen zijn van gehard glas en met peesrubbers tegen de opbouw bevestigd. Voor de aftimmering is mahonie (lineer + massief lijstwerk) en spaanplaat (kombuis en kajuitafel) gebruikt. De constructie is redelijk tot goed, de aftimmering simpel.

Accommodatie

Boten verkochten, zeker in de jaren zeventig, op het aantal slaapplekken dat ze herbergden. Dat verklaart het feit dat in de 6,80 meter lange Friendship 23 vijf personen kunnen slapen. Zonder enige vorm van privacy overigens. De twee kooien in de voorpiek zijn erg kort (170 x 156 cm) en daardoor eigenlijk alleen geschikt voor kinderen. De enkele kooi in de kajuit en de twee hondekooien onder de kuipbanken zijn langer (184 x 70 cm). De twee langsbanken in de kajuit zitten onprettig doordat de rug steun moet vinden tegen de naar binnen lopende zijcanten van de opbouw. In de kombuis - met tweepitsgastoestel (niet standaard) - moet zittend worden gekookt. Afwassen kan wel staande gebeuren omdat de spoelbak in het brugdek zit. Deze is voorzien van een koudwaterkraan (met voetpomp) en wordt met een (glad) deksel afgedekt. In de voorpiek is nog ruimte voor een toilet. Binnen is voldoende bergruimte. Standaard is er geen verlichting. De

kajuittrap is onveilig. Hij bestaat uit een enkele rechte trede zonder zijsteunen of antislip. De opstap is te groot en er zijn geen handgrepen. De smalle kuip loopt taps toe, waardoor achterin alleen nog twee kinderen kunnen zitten. De rugleuning is met 24 centimeter te laag voor een comfortabele zit. Tegen de spiegel bevindt zich een kleine bergruimte.

Motor en elektrische installatie

Voor de mechanische voortstuwing wordt een buitenboordmotor aan de spiegel gehangen. 3,7 kW is al voldoende. De benzinetank staat los in de kuip. Er is standaard geen elektrisch systeem aanwezig.

Veiligheid

Aangezien een gasinstallatie indertijd niet standaard werd aangelegd is dit later vaak door de eigenaren gebeurt. En niet altijd op de juiste manier zoals op ons testschip bleek. Let hier dus op. Verder ontbraken vroeger in de standaarduitvoering een zwemtrap, een brandblusser en een lensinrichting.

Tuigage en deklinrichting

De Friendship 23 heeft een masttoptuig. Op ons testschip waren de rondhouten van Van der Neut en de zeilen van De Vries in Grouw. Alles eenvoudig, maar goed uitgevoerd. De

Het interieur van de Friendship 23 is geheel open en telt vijf slaapplekken. De ruit in het kajuitfront is niet standaard.

mast is voorzien van een enkel stel zalingen en een dubbel onderwant. Al het staande want meet 4 millimeter. Het achterstag kan door middel van een drieloper op een spruit vertrimd worden. Ook het voorlijk van het grootzeil kan vertrimd worden. De reeffijnen lopen buiten de giek om. Voor het doorzetten van de vallen zit op de mast een overslagheboom. Voor de lei-

ogen zijn op de voetlijst korte rails gemonteerd. De schoten worden met behulp van twee enkelwerkende Gibb-lieren op de kuiprand doorgezet. Deze zijn nog van het ouderwetse type met onderliggende hendel. De grootschoot (1 : 4) zit aan een korte overloop op het brugdek. De giekneerhouder bestaat uit een eenvoudige driepartstakel.

Vaareigenschappen

De Friendship 23 staat bekend om z'n aanzienlijke drift en z'n matige koersstabiliteit. Dit laatste komt door de forse balans van het roer. Bij de lichte wind die er tijdens onze proefvaart stond, was van uit het roer lopen geen sprake. Het feit dat er geen roerdruk is stoort wel. De bediening van de zeilen is goed en de boot gaat vlot overstag. De hoogte aan de wind is met 45° redelijk.

Op de motor manoeuvreert de boot soepel en de bediening van de motor geeft geen problemen. Het uitzicht van de roerganger is door de hoge kajuitopbouw matig.

Tekst: ANWB, Afdeling Watersport.

Test: Eelco Piena.

Foto's: Leo Scheffer.

Met dank aan de familie Van Gulik voor het ter beschikking stellen van hun schip.

Belangrijkste gegevens

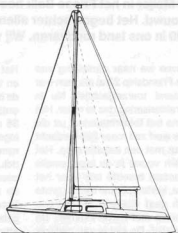
Lengte over alles (met motor): 7,22 m*
 Lengte over de stevens: 6,80 m*
 Lengte waterlijn: 6,27 m
 Grootste breedte: 2,08 m*
 Diepgang: 1,00 m
 Gewicht: circa 1.150 kg
 Ballast: 400 kg
 Doorvaarthoogte: 9,25 m*
 Zeiloppervlak grootzeil: 10,0 m²
 fok: 11,6 m²

Motor: buitenboordmotor aan de spiegel van ca.3,7 kW (5 pk)

Aantal slaapplekken: 5
 Stahoogte in kajuit: 1,30 m*
 kombuis: 1,30 m*

Ontwerp en bouw: Jachtwerf Meijer, Balk
 Bouwer Friendships: Jachtwerf Meijer, Jachthavendijk 9-11, 8561 BB Balk, telefoon (05140) 26 86

Aantal gebouwde boten: circa 800
 Prijs: afhankelijk van staat van onderhoud en eventuele extra's tussen de f 9.000,- en de f 11.000,-

Snelheid (kn) en motorgeluid (dBa)

	Toerental	Snelheid	Salon	Kuip
geen gas	1,3	58	62	
1/4 gas	3,0	76	73	
1/2 gas	4,0	78	82	
vol gas	4,8	81	84	

Snelheden onder zeil (kn)

Aan de wind: 45° 3,2
 Halve wind: 90° 3,0
 Voor de wind: 180° 2,9

Diverse metingen

Helling: 5°
 Draaicirkels, stopweg: 1, 1 en 2 lengte(s)

Vaaromstandigheden

Zeilvoering: fok + grootzeil
 Windsterkte: 2-2,5 Bft, 2-3 m/s
 Golfhoogte: 0 cm

* Door ons gemeten.